

Partiremiss Demokratiutredningen

Allmänpolitiska debatter i Fullmäktige

Bristande intresse för lokal politik mellan valen gör Fullmäktige till en bra arena för debatter. Genom att debattera lokala frågor når politiken ut till medborgarna i kommunen oftare och direkt via lokala nyhetskanaler och därmed bidra till att engagemanget för politik, politiska frågor ökar. Det kan också skapa nyfikenhet för att bli:

- * medlem i politiskt parti

- * öka kunskapen om lokala politiska företrädare som därmed kan bli en kanal direkt in för att påverka i politiska frågor.

Fördelen med att fullmäktiges presidium erbjuder debatter utan samband med annan handläggning är att det går att ta pulsen på aktualitetsämnen och därmed öka intresset för både debatten som följderna av densamma även mellan ordinarie möten.

Medborgardialog

Det är viktigt att allmänheten kan påverka tidigt i processen. Så sker med invånardialogerna i Kungsbacka. Kommunen pratar om att frågan ska vara påverkansbar och det stämmer väl överens med intentionerna i demokratiutredningen. I Kungsbacka finns även digitala påverkansmöjligheter i form av nätbaserade frågor som besvaras av flera hundra personer i olika åldrar.

Då politiken är så knuten till allmänna val vart fjärde år är det av vikt att politiska partier möter allmänheten på olika sätt även mellan valen; genom torgmöten, bjuda in till offentliga möten med chans till diskussion och utdelning av information för att skapa diskussion och debatt med invånarna.

Relevansen för fattade beslut ökar om invånarna varit med på ett tidigt stadium och fått säga sitt i olika forum. Detta gäller lika mycket sammanslutningar och organisationer, som idrottsklubbar, pensionärsorganisationer eller vägföreningar.

Folkmotion

Genom folkmotion bereds flera vägar för invånarna att delta i den politiska processen. Medlemskap i politiskt parti är inte nödvändig utan engagemanget för lokalpolitiken kan frodas utan andra krav än intresse för enskilda frågor.

Detta kan i sin tur öka antalet politiska diskussioner mellan valen likväl som att minska avståndet mellan politiken och invånarna. Ökat politiskt engagemang kan bli resultatet, vilket demokratin har stor glädje av. Extra viktigt för lokalpolitiken, som ligger i lä jämfört med rikspolitiken mellan valen.

För att undvika att tyckare manglar ner kommunen med enskilda frågor utan större samhällsnytta är det en avgörande fördel om förslaget om att en procent av invånarna står bakom motionen vinner gehör. För Kungsbackas del handlar det om cirka 800 personer och det tycker Liberalerna är en rimlig proportion för att öka lokaldemokratin. Också snabbheten i hanteringen gör det mer stimulerande för invånarna att söka stöd för sina frågor.

För enskilda frågor, av vardagsintresse, är det utmärkta förslaget att kommunen ska ha en förslagslåda.

Med möjlighet för samtliga folkbokförda per den sista december föregående, alltså även omyndiga som icke valberättigade, når demokratin ännu längre i ambitionen att vara för alla.

Skolans demokratiuppdrag

Med anledning av den stora immigrationen från länder med ofullständiga demokratier måste alla skolformer, från grundskola till högskola och universitet, ha uppdraget att lära ut demokrati i ord och handling.

Skolan behöver tydliga nationella regelverk för att tillåta partiers framträdande. Det skall inte vara den enskilde rektorn som fattar beslut om detta.

I skolans uppdrag måste det finnas möjlighet för alla demokratiska partier att framföra sina åsikter. Det ligger också i demokratin intresse att inte tillåta extrema partier, vare sig till höger eller vänster och som har som mål att störta demokratin, att få utrymme i skolan och framföra sina åsikter.

I demokratiutbildningen föreslås också att stor vikt läggs vid källkritik. Ett ämne som tenderar att växa med tanke på all information, som finns tillgänglig och där inte avsändaren framgår.

Kungsbackas ungdomsnämnder och Barbrobetalar är bra exempel på hur en kommun uppmuntrar demokratisk lärande .

En ungdomsnämnd är en skolklass som i utbildningssyfte har ett nämndsammanträde med ordinarie presidium och eleverna som ledamöter. Aktuella nämndsärenden avhandlas. Barbrobetalar är kommunens forum för ungdomsinflytande. Med hjälp av Barbrobetalar kan ungdomar som är mellan 14 och 20 år lämna in förslag på förbättringar i kommunen. Detta följs upp med ett rådslag och de bästa förslagen genomförs.

För att utveckla demokratiuppdraget föreslår Liberalerna, att ett nytt rådgivande organ till Kommunstyrelsen skapas. Ett ungdomsfullmäktige tillför, där ungdomar väljs in på ordinarie valdag och får en rådgivande funktion till KS. Ordinarie beslutsvägar kommer fortfarande att gälla.

Den lokale förtroendevalde

Förslaget beskriver utförande om önskemålet: Alla personers deltagande i demokratin beslutsprocesser. I detta material saknas beskrivningen av den lokala fritidspolitikens vardag. Förväntningar på att ta förnuftiga beslut efter att ha satt sig in i kommunens tjänsteskrivelser. Pressen av att ha förtroendet från väljarna och behöva läsa, studera, gräva, fundera och avgöra i frågor med stora mängder information. Från fritidspolitikens sida vore det ofta önskvärt med flera aktiva eller förskjutning av av beslutsprocessen närmare invånarna. Nackdelen blir svårigheten som alla ställs inför; mängden information att hantera!

Avvägningen mellan triviala beslut där merparten av medborgarna via omröstning kan besluta och tunga juridiska, sociala och tekniska beslut där det är svårt att ha tillräckligt underlag för beslut.

Tiden som politiken tar i anspråk och möjligheten att ta ett personligt ansvar till att bli aktiv fritidspolitiker är begränsad. Den tröskeln är stor vilket också styr vilka som tar politiska uppdrag.

Rösträttsålder

Gränsen för rösträtt från 18 års ålder sammanfaller med myndighetsåldern. Liberalerna är emot att sänka den. Det finns ingen anledning att ha två olika åldrar för kommunalval och riksdagsval. Båda valen är lika betydelsefulla ur demokratisk synvinkel.

Flera kommunala nämnder fattar beslut som rör myndighetsutövning. Det är inte rimligt att omyndiga nämndledamöter deltar i sådana beslut.

Invandringen till Sverige har medfört att ett stort antal personer i den aktuella åldern, 16 år, har bosatt sig i kommunerna. Med tanke på deras bakgrund kan man förmoda att de besitter ofullständiga kunskaper om de demokratiska processerna.

Sammantaget finner Liberalerna inte att vi ska sänka rösträtsåldern i de kommunala valen till 16 år.

Ledighet från politiska uppdrag

Politiska uppdrag spänner över en mandatperiod om fyra år. Det är svårt för en förtroendevald att i början av sitt uppdrag veta vad som kommer att hända under den här tiden. Många, speciellt yngre politiker, befinner sig i en livsfas då familjebildning är aktuellt. Idag finns ingen möjlighet att ta ledigt från politiska uppdrag. Risk finns därför att vi tappar de yngres delaktighet i politiken när de måste avsäga sig uppdragen. Vi i Liberalerna ser därför positivt på möjligheten att kunna ta föräldraledigt eller att vara sjukskriven en period. Frågan hur ett kortare uppehåll från politiska uppdrag ska utformas på bästa sätt med önskvärd kontinuitet behöver dock utredas noggrant.